

**RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY SANDOMIERZ**

**Opracowała: Daria Mirowska
Wydział Nadzoru Komunalnego
Urzędu Miejskiego w Sandomierzu**

Sandomierz, 2010 r.

WSTĘP

W dniu 13 października 2004 roku Uchwałą NR XVIII/162/2004 Rada Miasta Sandomierza uchwaliła „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Sandomierza”.

Stosownie do zapisów art. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm./ Burmistrz Miasta Sandomierza jest zobowiązany do sporządzania i przedstawiania Radzie Gminy co dwa lata raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska”.

W „Programie...” zostały określone podstawowe kierunki i zakres działań niezbędnych do zachowania i poprawy standardów jakości środowiska na terenie Miasta Sandomierza, wynikające z celów przyjętych w skali kraju i województwa.

Głównymi założeniami „Programu ...” były:

- zachowanie różnorodności biologicznej;
- dziedzictwo kulturowe;
- poprawa jakości wód powierzchniowych poprzez budowę i rozbudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz modernizację oczyszczalni ścieków;
- poprawa jakości powietrza atmosferycznego;
- ograniczenie uciążliwości hałasu;
- podnoszenie świadomości ekologicznej.

Analizując realizację „Programu....” w okresie pięciu lat od jego uchwalenia prześledzono proces zmian jaki zaistniał w poszczególnych elementach środowiska w naszym mieście.

OCHRONA PRZYRODY

Na terenie miasta Sandomierza jest ustanowiony rezerwat geologiczno – przyrodniczy „Góry Pieprzowe” oraz indywidualne pomniki przyrody.

Rezerwat geologiczno – przyrodniczy „Góry Pieprzowe”

utworzony 19 kwietnia 1979 roku

pow. – 18,01 ha

Rezerwat stanowi naturalne odsłonięcia utworów kambryjskich – łupków (kwarcowo – mikowych), w postaci ścian, osuwisk i rozpadlin. Na terenie rezerwatu odnotowano 397 gatunków roślin (w tym 347 roślin naczyniowych i 50 gat. porostów, wątrobowców i mchów), w tym chronione murawy kserotermiczne. Góry Pieprzowe są największym skupiskiem pod względem liczby naturalnie występujących róż dziko rosnących w Polsce. Niektóre z ich form zostały tu po raz pierwszy opisane i są niewątpliwie endemiczne. Spośród 25 gatunków rosnących w Polsce, 12 spotyka się w Pieprzówkach w tym bardzo rzadko występujące jak Róża Kostrakiewicza (endemit) oraz Róża Jundziłła. W starorzeczu Wisły występuje kotewka – orzech wodny, przedstawiciel roślinności wodnej.

Gmina Sandomierz w 2006 roku przystąpiła do realizowanego przez Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody projektu „Czynna ochrona przyrody w rezerwacie Góry Pieprzowe”, który polega na powstrzymaniu sukcesji roślin drzewiastych i krzewiastych na terenie rezerwatu, przywróceniu większych powierzchni muraw kserotermicznych, zachowaniu rzadkich gatunków róż i zagospodarowaniu turystycznym obszaru rezerwatu i najbliższej okolicy.

Wytyczono i oznakowano ścieżki edukacyjne, wydano przewodnik przyrodniczo – turystyczny, ponadto przy górnej granicy rezerwatu powstał taras widokowy.

Pomniki przyrody

Na terenie Sandomierza indywidualną ochroną w formie pomników przyrody objęto dotychczas 24 obiekty.

Inne zasoby przyrody

- Park Miejski – założony w drugiej połowie XIX wieku. Spośród występujących tu drzew przeważają: kasztanowce i lipa. W roku 2008 przygotowano dokumenty projektowe zagospodarowania parku miejskiego oraz uzyskano pozwolenie na budowę. W ramach rewaloryzacji parku nastąpi powrót do najciekawszego układu z okresu międzywojennego. Park zostanie wzbogacony pasmami bylin, które nadadzą mu oryginalny wygląd. Wijące się pasma cienioznośnych bylin będą rozchodzić się promieniście wzdłuż falujących ścieżek, przecinających park na skos. Podążając za kształtem ścieżek będą podkreślać ich szczególną formę. Dodatkowo zostanie

wybudowana fontanna na placu centralnym. Fontanna ożywi park i przyciągnie do niego mieszkańców. Wokół niej zostaną ustawione ławki w dwóch kręgach rozdzielonych kwietnikami. Zostanie wymienione oświetlenie parku. Przy drzewach na placu centralnym zostaną założone lampy wpuszczone w chodnik w ten sposób, by rozświetlały korony drzew ze strony przeciwnej do fontanny. Zaprojektowano również przebudowę placu zabaw oraz wymianę nawierzchni parkowej.

- Park Piszczele – położony w centrum miasta, w jego najstarszej części. Obejmuje wąwóz „Piszczele” oraz przylegające, rozczłonkowane dolinki lessowe. Dnem wąwozu przepływa potok Piszczelka, którego źródło położone jest w górnej części wąwozu.
- Wąwóz Św. Królowej Jadwigi – wąwóz lessowy, wypłukany przez wody opadowe, strome ściany sięgają 10 m wysokości.

DZIEDZICTWO KULTUROWE

Sandomierz jest starym ośrodkiem osadniczym, o bardzo bogatej przeszłości wpisanym do rejestru zabytków jako zespół urbanistyczno – architektoniczny i krajobrazowy, zaliczany do zabytków o randze światowej.

Najbardziej cenna zabytkowa część miasta usytuowana na wysokim brzegu Wisły stanowi piękną ekspozycję obiektów historycznych i panoramę krajobrazową miasta.

Do wyjątkowych walorów historyczno – kulturowych i krajobrazowych należą m. in.:

- Zespół Starego Miasta;
- Wzgórze Staromiejskie
- Stare Przedmieścia – Opatowskie i Zawichojskie;

Stare Miasto wyróżnia się średniowiecznym rozplanowaniem, skupionym wokół prostokątnego rynku o zwartej budowie wielokondygnacyjnej, z zachowanymi fragmentami murów miejskich oraz historycznie ukształtowanym systemem dominant architektonicznych i wnętrz urbanistycznych.

W roku 2006 Gmina Sandomierz w ramach projektu „Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierza” wykonała następujące prace:

- zagospodarowanie placu Mały Rynek
- prace konserwatorskie Bramy Opatowskiej
- prace konserwatorskie Ratusza.

W roku 2009 r. rozpoczęto realizację II etapu projektu „Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego”. W tymże roku rozpoczęły się prace polegające na budowie ciągu pieszo – rowerowego łączącego Bulwar Piłsudskiego z Piszczelami. Prace polegać będą na :

- budowie ciągu pieszo – rowerowego od ul. Krakowskiej do Wąwozu Piszczele, z oświetleniem i elementami małej architektury;
- przebudowie ulicy Podwale Dolne w formie alei (ciąg pieszo – jezdny) długości 419 mb, szerokości 5 m;
- przebudowie ul. Za Bramką na ciąg pieszy o dł. 100 mb;
- budowie ciągów pieszych i pieszo – rowerowych o łącznej długości 817 mb.

Ciąg pieszo-jezdny odwodniony będzie poprzez sieć wpustów ulicznych włączonych do kanalizacji deszczowej w ul. Podwale Dolne. W ul. Podwale Dolne zaprojektowano sieć kanalizacji sanitarnej PVC 250 mm długości 198 mb pod przyszłościowe podłączenie budynków mieszkalnych.

Na odcinku od ul. Tatarskiej do Wąwozu Piszczele zaprojektowano kanalizację deszczową PVC średnicy 315 mm, długości 131 mb.

Do szaletu zlokalizowanego przy ulicy Podwale Górne zaprojektowano przyłącza :

- wodociągowe PCV, śr. 40 długości 5,0 mb
- kanalizacji sanitarnej PVC, śr. 200 mm, dł. 17,5 mb
- kanalizacji deszczowej PVC, śr. 200 mm, dł. 19 mb.

WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE I ICH OCHRONA

Wody powierzchniowe

Obszar Wysoczyzny Sandomierskiej jest prawie bezwodny. Woda pojawia się tylko w postaci źródeł lub wysięków tam, gdzie odsłaniają się lub płytko zalegają nieprzepuszczalne warstwy podłoża lessowego. Głównymi ciekami wodnymi miasta są: Wisła oraz Trześniówka, prawobrzeżny dopływ Wisły, wpadający powyżej miasta.

Trześniówka zbiera wody z Równiny Tarnobrzskiej i Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Powierzchnia jej zlewni wynosi 569,6 km², a długość wynosi 56,9 km. Do Wisły wpada powyżej Sandomierza, na 272,2 km. Rzeka na odcinku 0,9 km stanowi granicę między Sandomierzem a gminą Gorzyce. Długość odcinka Wisły w granicach miasta wynosi 3,85 km, a na odcinku 2,8 km granica miasta opiera się na prawym brzegu.

Na prawobrzeżnej stronie Sandomierza występuje ciek Atramentówka, zbierający wody i ścieki burzowe z osiedla Koćmierzów w Sandomierzu. Jego długość w granicach miasta wynosi 0,76 km. Strumień uchodzi do Wisły poprzez przepompownię huty szkła Pilkington.

Od 2004 roku obowiązuje nowa podstawa prawna prowadzenia badań jakości wód w rzekach i klasyfikacji ogólnej wód według pięciu klas jakości. Monitoring wód i ich ocena prowadzona jest wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 roku w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód.

Wody powierzchniowe podzielone zostały na 5 klas jakości, przy czym głównym kryterium kwalifikującym jest spełnianie wymagań ustalonych dla wód powierzchniowych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Istotnym kryterium uzupełniającym w nowej klasyfikacji wód powierzchniowych są wartości biologicznych wskaźników jakości. Nowe klasy jakości wód zdefiniowano następująco:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości;
- klasa II – wody dobrej jakości;
- klasa III – wody zadowalającej jakości;
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości;
- klasa V – wody złej jakości;
-

Rzeka Wisła badana na naszym odcinku w 2004 roku prowadziła wody zaliczane wg klasyfikacji ogólnej do IV i V klasy jakości. Od 2005 do 2008 roku rzeka Wisła prowadziła wody zaliczane wg. klasyfikacji ogólnej do III i IV klasy jakości.

Wody podziemne

Sandomierz leży na obszarze wyraźnego deficytu wód podziemnych. Część wyżynna ma utwory wodonośne znacznie zróżnicowane, o wydajności od 10 do 100 m³/h, ale większość terenów miasta ma utwory praktycznie bezwodne. Najbliższy zbiornik wód podziemnych o znaczeniu gospodarczym występuje na pograniczu gminy Zawichost i na terenie gminy Dwikozy – GZWP 422 – Romanówka. Jego pow. wynosi 74 km², rozciąga się od Sandomierza do Zawichostu. Zasoby tego zbiornika szacowane są na 580 m³/h.

Miasto do celów konsumpcyjnych i gospodarczych pobiera wodę podziemną z tego zbiornika. Wody te są z reguły dobrej jakości i nie wymagają uzdatniania.

Zużycie wody na mieszkańca w Sandomierzu w 2009 roku wynosiło 57 m³/M/r. Do sieci wodociągowej w 2009 roku było podłączonych 2541 gospodarstw (łączna długość 120,2 km) a do sieci kanalizacji sanitarnej podłączono 2038 (gospodarstw, łączna długość 93,3 km.)

GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA

W ramach „Programu” wybudowano biologiczną oczyszczalnię przy ulicy Lubelskiej i zaplanowano modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków. Rozbudowa systemu sieci kanalizacji sanitarnej na terenie miasta wpłynęła na zmniejszenie dysproporcji istniejących pomiędzy zwodociągowaniem, a skanalizowaniem gminy.

Kanalizacja w Sandomierzu jest bardzo zróżnicowana tak pod względem rozdzielczości systemów, jak i uzbrojenia terenu. Sandomierz, po oddaniu do użytku w 2005 roku kanalizacji w prawobrzeżnej części miasta ma dostatecznie rozwiniętą kanalizację do ujmowania i przesyłania ścieków komunalnych do oczyszczania. Ścieki odprowadzane są do oczyszczalni ścieków o przepustowości 7500 m³/d, usytuowanej między obwałowaniami nad Wisłą, po wschodniej stronie miasta. Oczyszczalnia miejska przyjmuje do oczyszczania także ścieki komunalne dowożone z szamb. Ścieki dowożone są z Sandomierza i gmin ościennych – Koprzywnicy, Wilczyc, Samborca, Obrazowa, Dwikóz, Gorzyc i Zawichosta.

Zakład Oczyszczania Ścieków w Sandomierzu zgodnie z danymi z 2009 roku jest wykorzystywany w 80% i jest to związane z budową kanalizacji sanitarnej w Prawobrzeżnej części miasta, oraz z zawartością ładunków zawartych w ściekach dopływających i dowożonych.

Gmina Sandomierz planuje, że do 2014 roku całe miasto będzie skanalizowane, co spowoduje pełne wykorzystanie oczyszczalni.

Ścieki burzowe z dróg publicznych, poza Starym Miastem i ulicą Żeromskiego, które są odprowadzane ze ściekami komunalnymi do oczyszczalni, są bez żadnego podczyszczania odprowadzane trzema wylotami do Wisły. Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 lipca 2006 roku, nakłada na zarządcę drogi obowiązek podczyszczania wód opadowych i roztopowych ujmowanych w systemy kanalizacyjne. Wody podczyszczone nie powinny przekraczać najwyższych dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń: zawiesiny – 100 mg/l, a substancji ropopochodnych 15 mg/l. Z tego też względu przystąpiono do opracowania projektu modernizacji istniejącego wylotu wód deszczowych kolektora D – 1200 przy ul. Krakowskiej.

OCRONA POWIETRZA

Miasto Sandomierz, tak jak i cały powiat sandomierski ma niewielki udział w województwie świętokrzyskim w emisji gazów i pyłów do powietrza (ok. 0,3%).

Stan powietrza w mieście w okresie ostatnich lat nie uległ istotnej zmianie i jest zadowalający.

Ocenę poziomów substancji w powietrzu, dokonuje się w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z 2009 roku, w dwóch aspektach:

- ze względu na ochronę zdrowia ludzi w zakresie dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), pyłu zawieszonego PM_{10} , benzenu i ozonu(O_3) w powietrzu oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu, benzopirenu w pulę zawieszonym,,
- ze względu na ochronę roślin w zakresie SO_2 , NO i O_3 .

Dla oceny jakości powietrza dokonuje się klasyfikacji, w których:

- przekroczone są poziomy dopuszczalne,
- poziom substancji nie przekracza poziomu dopuszczalnego i jest wyższy od górnego progu oszacowania,
- poziom substancji nie przekracza górnego progu oszacowania i jest wyższy od dolnego progu oszacowania,
- poziom substancji nie przekracza dolnego progu oszacowania.

Wg prowadzonego monitoringu powietrza w województwie świętokrzyskim wyniki klasyfikacji dla poszczególnych zanieczyszczeń (SO_2 , NO_2 , PM_{10} , Pb, C_6H_6 , CO , O_3) wg kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin dla powiatu sandomierskiego uzyskały klasę A. Ogólna klasa dla powiatu – A (poziom stężeń nie przekraczają wartości dopuszczalnych).

Powyższa klasyfikacja dla powiatu oznacza, iż zakres działań na rzecz ochrony powietrza powinien być skierowany na utrzymanie jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

GOSPODARKA ODPADAMI

Racjonalna gospodarka odpadami jest jednym z najważniejszych zadań w zakresie ochrony środowiska.

Wszelka działalność człowieka powinna być tak prowadzona, aby:

- zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ich ilość;
- zapewniać ich wykorzystanie, jeśli nie udało się zapobiec ich powstaniu;
- zapewnić zgodny z zasadami ochrony środowiska sposób unieszkodliwiania, gdy nie udało się zapobiec powstaniu i nie można było ich wykorzystać.

Gospodarka odpadami jest prowadzona w oparciu o plany gospodarki odpadami. Są one sporządzane dla każdego szczebla administracji.

Dla potrzeb gospodarki odpadami, zgodnie z prawem, odpady dzielą się na:

- odpady komunalne;
- odpady przemysłowe.

Za zorganizowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi i jej funkcjonowanie odpowiada gmina, natomiast za odpady przemysłowe odpowiada ich wytwórca.

Ze względu na uciążliwość odpadów dzielą się one na:

- odpady niebezpieczne,
- odpady inne niż niebezpieczne.

Na terenie miasta Sandomierza usługi w zakresie gromadzenia i wywozu świadczą następujące jednostki gospodarcze:

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o.;
- SanTa – EKO Sp. j. Tadeusz Zych, Izabela Rutowska;
- REMONDIS Sp. z o. o. ul. Zwodzie 16, 02 – 981 Warszawa oddział w Ostrowcu Św. ul. Gulińskiego 13 A, 27 – 400 Ostrowiec Świętokrzyski;

Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Sandomierzu – Zakład Oczyszczania Miasta zajmuje się: wywozem odpadów stałych, wywozem nieczystości płynnych, zamiataniem ulic i placów oraz zimowym utrzymaniem ulic i obsługuje miasto w ok. 95 %.

Firma SanTa – EKO Sp.j. odbiera głównie odpady z prawobrzeżnej części Sandomierza. Udział firmy w obsłudze miasta wynosi 5%.

Wszystkie odpady wywożone są samochodami specjalistycznymi. Odpady z w/w samochodów przeładowywane są na zestawy ciągnikowe dużej ładowności i wywożone są do Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach.

REMONDIS Sp. z o. o. ul. Zwodzie 16, 02 – 981 Warszawa oddział w Ostrowcu Św. ul. Gulińskiego 13 A, 27 – 400 Ostrowiec Świętokrzyski odbiera odpady z terenu Pilkingtona firmy znajdującej się przy ulicy Portowej w Sandomierzu.

ZUOK w Janczycach wybudowany został przez Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki, który w 2000 roku przystąpił do realizacji zadania pn. „Budowa Zakładu Utylizacji Odpadów w Janczycach”. Środki stanowiły dotację z funduszu SAPARD 50%, Fundacji EkoFundusz 8% oraz pożyczki z WFOŚiGW w Kielcach 42%.

Związek w chwili obecnej zrzesza 12 gmin (Baćkowice, Bogoria, Iwaniska, Klimontów, Koprzywnica, Łonów, Lipnik, Obrazów, Opatów, Samborzec, Sandomierz i Sadowie) z trzech powiatów: opatowskiego, sandomierskiego i staszowskiego.

Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Janczycach o powierzchni 8,5 ha, posiada instalacje niezbędne do zagospodarowania odpadów komunalnych przewidzianych dla obiektów o charakterze regionalnym takich jak: sortownia, kompostownia, składowisko oraz obiekty i elementy pomocnicze. Wszystkie instalacje i elementy pomocnicze ZUOK są powiązane technologicznie i zapewniają właściwe wzajemne funkcjonowanie oraz stanowią jeden wspólny system organizacyjny zarządzany w całości przez EZGDK.

Na terenie miasta Sandomierza powstał system zbiórki odpadów do indywidualnych pojemników w zabudowie jednorodzinnej i system zbiórki odpadów do większych pojemników w budownictwie wielorodzinnym.

System gospodarki odpadami komunalnymi obejmuje ok. 85% mieszkańców.

Prowadzona jest też selektywna zbiórka odpadów : szkła, makulatury i tworzyw sztucznych.

W 2002 roku na terenie gminy selektywnie zebrano : szkła: 8,5 Mg, makulatury 40 Mg, tworzyw sztucznych 237 Mg. W 2005 roku zebrano : szkła 119,2 t, makulatury 502,7 t, tworzyw sztucznych 81,79 t. natomiast w roku 2006 surowców wtórnych zebrano w sumie 443,61 t. W latach 2007 -2009 zebrano 1 830,804 t.

Gmina Sandomierz podjęła działania dotyczące odbioru i wywozu eternitu od mieszkańców miasta ze 100% dofinansowaniem przez Urząd Miasta. W latach 2005 -2008 zebrano 201,35 t natomiast w 2009 zebrano 51, 209 t.

Informacje zawarte w niniejszym rozdziale zawarte są w Planie Gospodarki Odpadami dla Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki.

HAŁAS

Hałas jest niepożądanym dźwiękiem spowodowanym działalnością ludzką. Zgodnie z ustawą P.O.Ś. hałasem są dźwięki o częstotliwości od 16 Hz do 16 000 Hz niezależnie od źródła jak i czasu trwania.

Występujący w środowisku naturalnym hałas można podzielić na dwa strumienie:

- hałas komunikacyjny
- hałas przemysłowy

Hałas komunikacyjny i hałas przemysłowy nie stanowią problemu dla mieszkańców gminy.

PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI EKOLOGICZNEJ

Integralną częścią wszystkich działań w zakresie ochrony środowiska jest edukacja ekologiczna .

Główne cele edukacji ekologicznej zostały określone w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej.

ŚODR Modliszewice oddział w Sandomierzu prowadzi działalność w zakresie technologii produkcji ekologicznej oraz ochrony środowiska na obszarach wiejskich

Doradztwo, szkolenia, kursy z zakresu podstaw rolnictwa ekologicznego organizowane przez ŚODR skierowane są m.in. do sandomierskich producentów rolnych oraz sandomierskich działkowców.

Ekologiczny Związek Gmin Dorzecza Koprzywianki prowadzi edukację ekologiczną w szkołach podstawowych. Realizowany jest m. in. program „Czysta Wisła i Rzeki Przymorza”.

Natomiast Urząd Miejski w Sandomierzu Wydział Nadzoru Komunalnego od 2005 roku organizuje konkurs „Działaj czysto”, który jest skierowany do klas od I do VI szkół podstawowych i polega na zbiorce zużytych baterii. Co roku organizowana jest akcja pod tytułem : „Sprzątanie świata” „Ratujmy kasztanowce”.

Gmina Sandomierz w 2006 roku zajęła III miejsce w konkursie na najbardziej ekologiczną gminę województwa świętokrzyskiego w zakresie edukacji ekologicznej. Ze środków

finansowych zdobytych w konkursie zakupiono pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów.

Natomiast w 2009 roku Gmina Sandomierz zajęła I miejsce w konkursie „na najbardziej ekologiczną gminę województwa świętokrzyskiego” w zakresie gospodarki wodno – ściekowej w kategorii miast i gmin. Ze środków finansowych zdobytych w konkursie zakupiono pojemniki i kontenery do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

PODSUMOWANIE

Jak wynika z niniejszego sprawozdania cele „Programu Ochrony Środowiska” są realizowane.

- Wybudowano kanalizację dla Sandomierza prawobrzeżnego.
- Wzmocniono system gospodarki odpadami komunalnymi poprzez zakup kontenerów pojemników i worków.
- Powstał projekt budowy kanalizacji dla Sandomierza lewobrzeżnego.
- Podniósł się poziom edukacji ekologicznej.
- Objęto indywidualną ochroną cztery topole białe i jedną lipę drobnolistną wprowadzając je do rejestru pomników przyrody.

Do sporządzenia niniejszego sprawozdania wykorzystano:

- Program Ochrony Środowiska Gminy Sandomierz 2004 rok
- Plan Gospodarki Odpadami dla Ekologicznego Związku Gmin Dorzecza Koprzywianki 2006 rok
- Akty prawne regulujące zagadnienia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki odpadami.
- Materiały ankietowe i dane własne.